

Copyright © 2019 Goran Korunović
Copyright © 2019 ovog izdanja KONTRAST izdavaštvo

Za izdavača:
Vladimir Manigoda

Urednica:
Jelena Nidžović

Lektura i korektura:
Kontrast izdavaštvo

Dizajn korica:
Dragana Nikolić

Prelom:
Danilo Lučić

Štampa:
F.U.K. d.o.o.

Tiraž:
1000

Izdavač:
Kontrast izdavaštvo, Beograd
Klaonička 2, Zemun
jakkontrast@gmail.com
kontrastizdavastvo.com
facebook.com/KontrastIzdavastvo
www.glif.rs

GORAN KORUNOVIĆ

USTA BEZ KAPAKA

KONTRAST
Beograd, 2019.

Hani i Viktoru

„...usta iza usta...“
Vitold Gombrovič, *Kosmos*

GLAS

Nije prvi put da mi je došao u san. Jednom je kao pognuta, mršava senka dugo i astmatično disao nad mojim temenom, pre nego što se uz metalnu škripu ulio u moje umrtvljeno telo i potpuno mi oduzeo glas, položivši mi pregaženi jezik na usnuli panj. Drugi put je, u turskom sedu, zurio u mene, dobacivao nepovezane slogove i remetio molitvu koju sam pokušavao da dovršim u nadi da ću se probuditi, dok su mu pramenovi kose buktali sve snažnije sa svakom mojom greškom u govoru. Poljuljan, protiv svoje volje umetao sam njegove glasove u molitvene reči, gledajući kako mu iz zalizaka plamen zadovoljno raste kao iz zapaljenog plasta. Lomio me je poput grane preko kolena i tako potpaljivao svoj ognjeni mozak. Kad god bih uspeo da izgovorim rečenicu bez njegovog podmetnutog korova, baklja kose je kopnela i jasnije bi mi postajalo njegovo lice sredovečnog i suvog čoveka, tamno urezanih linija od ivica nozdrva do krajeva usana. Kada sam napokon pravilno i bez zastajkivanja izgovorio poslednju rečenicu i izašao iz sna, ostao je samo pepeo preko njegove lobanje, dotaknut pegama žara.

Treći put, činilo mi se u početku, nije došao da se nadmeće, nije skrivao čekić kojim bi dotukao moj savladani, omutaveli jezik. Mirno je sedeo na drvenoj klupi kakvih ima ispred seoskih dvorišta, pored puteva, samo što u snu nije bilo ni puta, ni seoskih kuća, samo jedna vodoravna, malo nakrivljena površina bez naslona i utisak da se čitavo jedno naselje povuklo dublje u san ne bi li se *on* bolje uočio. Na sebi je imao bledožuti sako, košulju razvodnjene ružičaste boje zakopčanu do grla i pantalone jasnih

ivica s prednje strane, pomalo zvonastih kod lakih, letnjih cipela. Noge je ukrstio u predelu čukljeva a oba dlana položio na klupu. Bio je tek neznatno stariji od mene, kratke crne brade, tankih brkova i kose koja je iz belog razdeljka padala preko slepoočnica i ušiju. Gledao me je s pouzdanjem, kao da je samo pitanje trenu kada ću shvatiti zašto je tu.

Dok se u meni komešala misao o razlozima njegovog prisustva, obrazi su mu se sporo rastezali u osmeh koji je potvrđivao da je ipak, još jednom, došao da odmeravamo snage. Najpre sam shvatio da je u san pristigao tako što se podvukao pod jednu od dnevnih vesti umorno prelistavanih pre spavanja, podvio se pod kratak članak o zločinu izvršenom prethodnog dana na ulici, kada je neko nožem iznenada napao i sa nekoliko uboda u grudi usmrtio slučajnog prolaznika. Razlozi tog čina ostali su, tvrdilo se, mutni i nedosegnuti. Moj noćni posetilac se mirno smešio ne pokazujući zube, pogađajući da me je svezala misao o oštrici koja naglo i lako, kao kroz punačko testo, rovari po onemelim plućima. Znao je da sam klonuo i osećao je da može da napadne snažnije nego ranije. Ovoga puta, govorilo mi je njegovo razvučeno, samozadovoljno lice, i ti ćeš, kao probodeni, ostati potpuno *bez glasa*.

Nakon što sam susreo njegov uporan pogled bez treptaja, dugačke oči napajane mojom slabošću i turobnim stanjem, nisam mogao da se setim bilo koje molitve koja bi mi pomogla da odškrinem usta. Umrtvila se i svest da sam u snu i da život i moje telo i moj govor ipak postoje mimo tog prostora u kojem

nije bilo ničeg osim jedne staračke klupe, čoveka na njoj što sporadično podiže dlan i sporo se gladi po obrazu, i moje tupe i zašivene usne duplje. Još uvek sam znao da je početak beznadežnog osećanja bio nekakav članak o isukanom bodežu na ulici, ali se više nisam sećao da je ta vest postojala u drugačijem svetu od onog određenog rastojanjem između mene i neželjenog gosta. Taj razmak se iznova obnavljao kad god bih pokušao da ga ukinem i zatražim od posetioca da ode, ali se i iznenada sabijao, tako da sam iz svakog ugla mogao da vidim nabubrele, nadmoćno nasmešene zenice sa klupe.

Njegove tačne crne oči nisu nestajale ni kada bi se san zamutio i kratkotrajno mu rastopio obrise tela. Uvek sam uspevao da uočim, čak i kada bih pokušao da se udaljim, zrele linije njegovih bora, kao perorezom pojačane iz uglova beonjača, i sunderaste podočnjake jedva primetno pridignute zamrznutim osmehom. U tim okvirima očiju, možda i više nego u samim očima, prepoznavao sam uverenje – koje nisam uspevao da poreknem ili uzdrmam – da je bespomoćnost poslednje što ću osećati i da tom stanju nema kraja kao što ni samom snu nema kraja, da je moj jezik potpuno sasušena mahuna na uzavreloj steni, a usna duplja zapečaćena šaka mrtvacu koju preživeli kašikama i klinovima pokušavaju da oslobode. Tako zaključan u sebe bio je i san koji je to nepovratno prestao da bude i postao zgusnuti beton u kojem sam boravio bez glasa, zaleđen i zaboravljen.

Gost nije imao samo neprobojan stav o mom porazu, već je iza toga, šištalalo mi je njegovo

samopouzdanje, postojalo znanje o ljudima i svetu koje nisam umeo ni u naznakama da naslutim, niti bar da svađalački osporim. Jedino je tanko sećanje na bodež što raspara grudni koš bilo trag nečijeg drugačijeg sna, nepregledno udaljenog od trajanja koje sam nezavršivo živeo i za koje više nisam imao odgovarajuće ime. U mojim usporenim mislima buđenje više nije izranjalo kao mogući izlaz, niko se nigde i nikada nije probudio i nisam shvatao kako se uopšte padalo u budno stanje. Preostajala je samo polumrtva nada da će posetilac naglo ustati sa klupe, sručiti mi nož pod srce i tako me izmestiti iz svog vidokruga, prenevši mi glavu na jastuk u nekom drugačijem vakuumu.

A možda će umor da me odgurne i položi po prozirnom seoskom drumu, možda čak osvanem u novom lebdećem predelu, pod netaknutim plavetnilom. Biću opružen u pejzažu bez sablasnih gostiju što spremno odsecaju jezike, jedino krilati borovi oko mene, zgusnuti po strmini spremnoj za eho oslobođenog glasa. Možda bude i meke trave u podnožju i konačnog tla pod stopalima. Samo što za sada stojim – nem i bez kapi umora u telu – na uspavanom dimu naspram dva duboka metka sa lica gosta. I još uvek neprekidno pucam vazduhom iz grla, u želji da razvalim srasle vilice. Možda bi samo trebalo da bolje oslušnem i zaboravim ko je preko puta, da izbrišem svoj vid i porinem sluh. Kroz nečujne tunele već slutim kljunove kako bez milosti kucaju o besmrtno četinare. I moj glas koji me, na snovidoj padini, čeka da se odazovem

BIO SAM ŠUMA